

Julebrev 2009 fra styret i VTSA

Noen har allerede vært ute i løypene på Venabygdsfjellet mange ganger, andre skal debutere i jula. Vi mener at løypene i november og desember i år har vært meget bra, og bedre enn på lenge. Dette skyldes at det kom nok snø ganske tidlig og at det ble gjort godt grunnarbeid med valsing i flere traseer. I tillegg kjøres det nå med stor maskin nord for R 27, slik at det blir bredere og bedre løyper.

Vi i VTSA vil gjerne si litt om hva vi har gjort denne høsten, og dele noen tanker om arbeidet framover:

Løypebrøyting og kjøremønster

Avtalen om løypekjøring er lagt ut på hjemmesida vår tidligere, og sier noe om når og hvordan det kjøres. Ola Isum (Lunde) sa 18. november opp avtalen med VTSA med øyeblikkelig virkning. Dette kunne skapt en vanskelig situasjon, men Spidsberg var villig til å ta over Isums del på kort varsel, så konsekvensene ble små for skifolket. Fordi det på nordsida av R 27 nå kjøres med en stor maskin, så er her stort sett en trase med både to spor og skøytemuligheter ved siden av. På sørsida av R 27 er det for smale traseer for denne maskinen, og derfor ble den kjørt med en annen maskin uten påmontert GPS. Dette lurte en del skiløperer som følger løypekjøringa fra Skisporet.no. Nå er GPS montert, slik at alt skulle være i orden. Spidsberg har for øvrig bestilt en ny maskin som kan kjøre på sørsiden av R 27. Denne vil være operativ i januar 2010. Den nye maskinen har to separate sporfresere som gjør at vi kan lage bedre spor på vårparten når det er en del is i løypene.

For å økonomisere samtidig som vi har et forsvarlig tilbud, har vi et "basisnett" som vi tar sikte på å holde oppe best mulig også i dårlig vær. Brøytingen her skal begynne fra kl.0800 (se brøyteplanen). Dette er løyper som går fra Spidsbergseter til Trabelia camping. De mer værutsatte løypene blir ikke kjørt når det er mye vind, og vi prioriterer ikke løypene i det mest åpne terrenget før jul. Likevel har snøforholdene vært så bra at de fleste av dem er kjørt og i god forfatning. Utsiktene er gode for en fin ski-jul.

Skøytetraseer

For at de som liker best å skøyte skal ha forutsigbarhet, så har vi bedt om at traseen Spidsbergseter- Frisketjønn- Stormyra- Spidsbergseter, med tilknytning fra Rondevegen (Raubekken) skal brøytes med skøytemuligheter. I tillegg vil det i vinter være mulig å skøyte i det meste av løypenettet på nordsiden av R 27.

Kollisjon mellom vinterbrøyting av veier og skiløyper

De som har gått løypa fra Sleivhaugen til Morkekjølla (Slæen) har merket at veien til hyttene her vinterbrøytes i år. Hytteeierne tok kontakt med oss på ettersommeren og varslet om dette, og hadde forslag til en mindre omlegging som ville gi små ulemper for skifolket. For VTSA så aktualiserte denne saken mange uavklarte spørsmål. For det første har mange av oss tolket Kommunedelplanen slik at der hvor vei og løype går sammen, der er det vei om sommeren og løype om vinteren. Og vi har trodd at løypene var rettsmessig beskyttet siden de var stadfestet i planen. Slik er det ikke. De som vil vinterbrøyte kan gjøre dette, uavhengig av om det gir kollisjoner med skiløyper. Dette er bekreftet både av kommunen og Fylkesmannen. Unntaket

er hvis de ligger i området med utarbeidet reguleringsplan. Her ble vi - og mange andre - tatt på senga.

Den neste utfordringen var omlegging av løypa. Dette krever grunneiergodkjenning, og vi måtte også avklare om det krevde reguleringsvedtak. Dette tok tid, og det ble for seint å lage en helt ny trase på hele den strekningen som nå brøytes. Men vi rakk å hogge en ny trase som gjør at løypa ikke krysser veien med en gang de møtes, men går parallelt til krysset mot Gulltjønn. Alle omlegginger koster, og siden hytteeierne i området har signalisert at denne vinteren er et prøveår, så vil vi avvente situasjonen videre til sommeren. Blir det permanent brøyting, så må vi jobbe med en ny trase neste høst.

Blant hytteeierne i Holteseterveien er det gitt uttrykk for et ønske om vinterbrøyting fra neste vinter. Her er vi den heldige situasjonen at det er inntegnet en ny trase i eksisterende plan. Denne går øst for veien, og krysser veien der løypa i dag tar opp fra veien (sett sørfra). Vi satser på å få klargjort den nye traseen til sommeren.

I Trabeliveien hadde Gudbrandsdal Energi planlagt gravearbeid i november og desember. VTSA bidro til at dette ble utsatt, slik at denne løypa har vært klar lenge nå. Her er det også tegnet inn en ny trase for løypa hvis veien skal brøytes. Dette er en strekning på et par kilometer, og VTSA har ikke ressurser til å opparbeide denne. Vi har derfor utfordret kommunen til å finne en måte som kan finansiere en slik opparbeiding.

Eksemplene foran understreker det som mange destinasjoner erfarer nå; flere og flere vil ha bilvei helt fram- også om vinteren. Etter hvert som standarden på hyttene øker, så blir det mer attraktivt å bruke dem også om vinteren. VTSA er primært opptatt av å sikre løypetilbudet, men vi ønsker også at folk skal bruke fjellet om vinteren, og dessuten er det ikke noe juridisk grunnlag for å stoppe vinterbrøyting. Vårt ønske er å få beskjed året før, slik at vi kan bidra til alternative traseer.

Hva har vi gjort før årets sesong?

Vi har samarbeidet med kjørerne om å få til den nye avtalen i praksis; det er nå ikke den enkelte bedrift som kjører ut fra egne behov eller egen kapasitet. Fordi vi har økonomi til å betale for kjøringa, så er VTSA bestillere som kan stille krav om hvor, når og hvordan det kjøres. I avtalen ligger det en passus om at de skal kontakte noen av de andre som kjører hvis de sjøl ikke kan. Koordinering av kjøringa og en åpen kjøreplan skal gi mer forutsigbarhet for brukerne av løypenettet.

Vi arrangerte i juni et ”løypekjøringsseminar” hvor styret i VTSA deltok sammen med kjørerne. Som ekspert hadde vi innkalt Lars Næs, ansvarlig for løypene i Olympiaparken i Lillehammer. Vi tror møtet var nyttig både for å få gode råd, og for å få en felles forståelse av hva vi skal drive med.

Siden løypekjøringa har vært underfinansiert de siste åra, har det ikke vært midler til noe systematisk utbedringsarbeid av løypenettet på sommerstid. Vi satte av litt midler til dette, men kom av ulike grunner litt seint i gang. Nødvendige avklaringer med grunneierne og Venabygd grunneierlag, bidro til dette. Vi har ønsket å prioritere planering av deler av basisnettet, slik at dette kan kjøres med mindre snø enn nå. Dette har vi ikke fått til i år. Fordi det er deler av løypenettet som har grodd mye igjen, og fordi det noen steder er så ulendt terreng at det gir skade på maskinene, har vi prioritert dette først. Strekningen fra Sleivhaugen til Friskeseterstolpen er i høst kvistet slik at det blir greiere å kjøre tråkkemaskin her.

Strekningen Søre Slæen – Lauvåsaå står for tur. Her har det vokst til så mye til at også vi som går i løypene får kvist i ansiktet. Vi hadde håpet å få kvistet og planert på strekningen Kyrkjegardsfjellet sør- Jønnhaltmyra, men her har vi ikke fått tillatelse fra alle grunneierne. Men vi fikk planert løype fram til Skarlia, slik at dette hyttefeltet er knyttet til nettet nå. Vi har hatt møte med Venabygd grunneierlag for å få en rammeavtale for samarbeid på fjellet. Grunneierlaget er med i VTSA og er en viktig samarbeidspartner for vedlikehold og utvikling av løypenettet. Et forslag til rammeavtale, som de to styrene i hovedsak er enige om, skal behandles på Grunneierlagets årsmøte i mars.

Vi har som utgangspunkt at hytteeierne som betaler frivillige bidrag til løypekjøring, forventer at det meste av pengene går nettopp til det. Samtidig tror vi at de fleste forstår at vedlikehold og mindre kvalitetsforbedringer krever innsats på barmark. Folk ønsker helt sikkert ikke at løypetilbudet skal bli dårligere, derfor har vi engasjert oss i spørsmålet om vinterbrøyting (se over), og vi har signalisert at vi ønsker å delta i kommunens arbeid med revidering av planene for Venabygdsfjellet. Et godt samarbeid med kommunen er viktig i plansaker, men også når det gjelder økonomi, og VTSA har i år fått 150 000 kr. til løypene. Signalene fra Rådmannen var at dette ikke skal gjentas for kommende sesong, og vi har derfor argumentert for sammenhengen med eiendomsskatten og betydningen av forutsigbarhet i bevilgningene av kommunal støtte. Kommunestyret vedtok å bevilge kr. 300 000 til løypekjøring for 2010, men vi vet enda ikke hvor mye vi kan få av dette.

Økonomi: Hva pengene går til?

Vi fikk i fjor inn som budsjettert totalt ca. 690.000 fra hytteeierne og turistbedriftene. VTSA sats for løypekjøringen var i 2008-09 kr. 85 pr. kilometer, bygd på tall fra sammenlignbare destinasjoner. Etter regulering av kjørte distanser ble styret og løypekjørerne enige om at betaling for løypekjøringen skulle ligge på det samme beløpet som er innsamlet, dvs. ca. 690.000 som er utbetalt til løypekjørerne. Tilskuddet fra kommunen ble ikke avklart før oppgjøret med løypekjørerne ble avsluttet, og beløpet overføres derfor til arbeidet med løypene i sesongen 2009-10.

Andre større utgiftsposter på til sammen ca. 50.000 i forbindelse med etableringen og oppstarten av VTSA kan nevnes:

- Graving mv. Skarlia
- Kvisting /rydding Sleivhaugen - Friskeseterveien
- Registrering i Brønnøysundregistrene
- Utsending av giroer, nettsted m.v.

Planer for sesongen 2009-10

VTSA tilbyr løypekjørerne en grunnsats på kr. 85 pr. km også for sesongen 2009-2010. Ut fra kontakten med bl.a. Sjusjøen og Olympiaparken fikk vi klare signaler på at det var urimelig å bruke samme godtgjøring uavhengig av type maskiner som ble brukt. Prisen på maskiner går fra rundt 1 til over 2 millioner. Både drift og nedbetaling blir derfor svært ulikt. Mot dette kan hevdes at vi ikke ønsker bedre kvalitet enn det vi får med de "billigere" maskinene, og at vi derfor ikke ønsker å ta en slik merkostnad. I vårt tilfelle er det Spidsbergseter som har en stor maskin, som ubetinget gir bedre løypekvalitet enn de mindre. VTSA betaler ikke denne merkostnaden nå, men vi har avtalt at vi betaler Spidsberg dobbel pris kun for kjøring av den avtalte skøytetraseen, der hvor andre maskiner måtte ha kjørt dobbelt. Vi er kjent med at det går en del rykter om betalingen her, så vi presiserer derfor at det bare er her vi betaler dobbel

pris for dobbelt arbeid. I den øvrige delen av nettet som kjøres med stor maskin betaler vi vanlig pris, men gleder oss over den ekstra kvaliteten.

At hytteeierne bidro betydelig mer enn tidligere år, og at kommunen også bidro, gjorde at vi fikk økonomi til å betale for løypekjøringa, og også komme i bestillerposisjon. Vi håper at både hytteeierne og kommunen ser betydningen av å bidra på samme nivå som i fjor. Vi oppfattet innbetalingene fra hytteeierne i fjor slik at mange syntes at løypekjøringen var verdt kr. 750, som blir foreslått som norm også for inneværende sesong. Det kan alltid diskuteres hva som er riktig nivå, og en kan se det i forhold til hva for eksempel turistbedriftene betaler. Vi har gjort noen enkle beregninger som tyder på at hytteeierne antakelig bruker løypenettet dobbelt så mye som turistbedriftene. Disse anslagene er nå støttet av flere reiselivsundersøkelser.

Det er flere destinasjoner som sliter med å finansiere løypekjøringen. Ole Jordheim Halvorsen (langrenn.com) bidro bl.a. til et oppslag om dette i dagens Næringsliv 9.12. Spørsmålet om løypeavgift, som brukes i Sverige, nevnes som en siste mulighet også i Norge. Det er også diskutert på kommunalt nivå at kun destinasjoner som har en ordnet organisering (slik som VTSA) av løypekjøring kan forvente kommunale tilskudd. Styret i VTSA synes vi fant en brukbar modell i fjor, som vi håper vi kan forlenge og utvikle framover. Modellen er sårbar, og krever at alle parter samarbeider om å sikre et tilbud til alles beste.

Vi håper mange får glede av løypenettet våre i jula. VTSA er avhengig av at folk ser verdien av det arbeidet vi gjør, og at prioriteringene våre virker rimelige.
Ha en riktig god jul – og et godt nytt år!

Rolf Rønning
Styreleder